

Svar på skriftligt spörsmål SSS 763/2022 rd

Svar på skriftligt spörsmål om att främja lågröskeltjänsterna i apoteken

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 763/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Arja Juvonen /saf:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att främja och stödja lågröskeltjänsterna i apoteken?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Apoteken är en central del av Finlands hälso- och sjukvårdssystem. Apoteken är i allmänhet lätt-tillgängliga för befolkningen och på närapoteket får man gratis och utan tidsbokning rådgivning och handledning av apotekspersonalen. Apotekens servicenätverk täcker hela landet så att läkemedel och läkemedelsrådgivning är tillgängliga för alla.

Utbudet av andra än lagstadgade tjänster varierar mellan apoteken och ett apotek kan ha personal som är särskilt insatt i till exempel rökavvänjning eller behandling av hjärt- och kärlsjukdomar, diabetes eller astma. I anslutning till apoteket kan det också finnas en separat hälsostation som tillhandahåller avgiftsbelagda tjänster och som behöver tillstånd av regionförvaltningsmyndigheten enligt bestämmelserna för produktion av privata hälso- och sjukvårdstjänster samt en utsedd ansvarig läkare. Hälso- och sjukvårdstjänster får tillhandahållas endast av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården som är införda i centralregistret för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården Terhikki. På hälsostationen kan man till exempel mäta blodtrycket eller kolesterol, ge vaccin, ta bort stygn eller skölja öron.

Befolkningens förväntningar och läkemedelsanvändarnas synpunkter på apotekets uppgifter och verksamhet utreddes i en omfattande befolkningsenkät (1 650 respondenter) i oktober 2020 i Taloustutkimus Oy:s internetpanel (statsrådets publikationsserie för utrednings- och forskningsverksamhet 2021:32). I enkäten utreddes bland annat efterfrågan på 22 hälso- och sjukvårdstjänster, om de skulle finnas på apoteken i framtiden. Andelen personer som säkert använder tjänsten var störst (50 procent) i fråga om förnyande av receptet i apoteket för ett läkemedel som används regelbundet utan att kontakta läkaren när behandlingen av sjukdomen är i skick (i behandlingsbalans), medan andelen var 47 procent för meddelande från apoteket när receptet som används regelbundet kräver förnyelse, 45 procent för ordination av receptbelagt läkemedel på apoteket för

små besvär, till exempel behandling av svinkoppor, utan kontakt med läkare, 32 procent för apotekets hälsostation, där man kan få hjälp med små besvär (t.ex. avlägsnande av öronvax, avlägsnande av stygn) samt 27 procent för uppdatering av uppgifter om de läkemedel som används i Mina Kanta-sidor i apoteket.

Apoteken har varit aktiva både när det gäller att tillhandahålla läkemedelsrådgivning och att skapa lågröskeltjänster i anslutning till apoteken, särskilt inom hälso- och sjukvården.

Helsingfors 8.3.2023

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru